

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: PRAWNE ASPEKTY FUNKCJONOWANIA OSÓB WYKLUCZONYCH SPOŁECZNIE		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Psychologia, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalnościowe	
Rok studiów: II		Semestr: IV	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Humanistyczny			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: wiedza z zakresu psychologii sądowej i penitencjarnej			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Zapoznanie Studentów ze specyfiką wykluczenia społecznego, przedstawienie psychologicznych jego skutków. Zwrócenie uwagi na strategie pomocowe dla osób wykluczonych społecznie.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)

Wiedzy - zna i rozumie				
W01	podstawowe pojęcia z zakresu problematyki wykluczenia i integracji społecznej, regulacje prawne i potrzebę ochrony praw człowieka oraz osób zagrożonych wykluczeniem;	K_W01		
W02	potrzebę kompleksowych działań edukacyjnych, organizacyjnych, prawnych, pomocowych w celu reintegracji społecznej i wsparcia osób wykluczonych;	K_W18		
Umiejętności - potrafi				
U01	przedstawić kompleksowe działania niezbędne dla działań włączających do społeczeństwa osoby wykluczone	K_U03		
U02	potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne;	K_U08		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K01	praktycznego działania na rzecz przeciwdziałania naruszeniom praw człowieka, przede wszystkim w aspekcie wykluczenia społecznego.	K_K04		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Marginalizacja i wykluczenie społeczne - tradycja i ewolucja, obszary i pomiary. Przyczyny ubóstwa i wykluczenia, interpretacje strukturalne i kulturowe, koncepcja kultury ubóstwa.		Wykład informacyjny	egzamin - test
TP-02	Wykluczenie społeczne w programach UE i Polski. Wykluczenie społeczne- sposoby definiowania.		Wykład informacyjny	egzamin - test
TP-03	Grupy zagrożonych wykluczeniem społecznym. Działania UE i Polski na rzecz wykluczonych społecznie.		Wykład informacyjny	egzamin - test
TP-04	Dzieci ubogie. Nierówność w dostępie do edukacji. Prezentacja problematyki w świetle międzynarodowych i polskich raportów. Działania na rzecz zwalczania ubóstwa wśród dzieci w Europie i w Polsce.		Wykład informacyjny	egzamin - test

TP-05	Wykluczenie i integracja osób niepełnosprawnych. Sfery wykluczenia, bariery w dostępie do różnych form aktywności społecznej. Dyrektywy i działania podejmowane na rzecz likwidacji barier w UE i w Polsce.		Wykład informacyjny	egzamin - test
TP-06	Wykluczenie i integracja imigrantów. Programy i inicjatywy podejmowane w UE i w Polsce na rzecz Romów.		Wykład informacyjny	egzamin - test
		ćwiczenia		
TP-07	Różne obszary wykluczenia społecznego w Polsce. Przegląd najnowszych trendów i badań. Analiza zagadnienia.		Aktywność podczas zajęć, prezentowanie wiadomości opracowanych samodzielnie, udział w dyskusjach	kolokwium, udział w dyskusji
TP-08	Powiązanie wykluczenia społecznego z różnymi obszarami patologii społecznej w tym z przestępczością, alkoholizmem, narkomanią, agresją.		Aktywność podczas zajęć, prezentowanie wiadomości opracowanych samodzielnie, udział w dyskusjach	kolokwium, udział w dyskusji
TP-09	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.		Aktywność podczas zajęć, prezentowanie wiadomości opracowanych samodzielnie, udział w dyskusjach	kolokwium, udział w dyskusji
TP-10	Kluby i Centra Integracji Społecznej - ich cele i warianty, założenia prawne, procedura tworzenia, struktura, źródła finansowania. Przykłady funkcjonowania.		Aktywność podczas zajęć, prezentowanie wiadomości opracowanych samodzielnie, udział w dyskusjach	kolokwium, udział w dyskusji
TP-11	Kampanie społeczne na rzecz integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wolontariat - idea, kategorie wolontariuszy, korzyści		Aktywność podczas zajęć, prezentowanie wiadomości opracowanych samodzielnie, udział w dyskusjach	kolokwium, udział w dyskusji
TP-12	Koło przyjaciół jako strategia służąca integracji społecznej wykluczonych. Rys historyczny. Założenia teoretyczne i organizacyjne. Wyniki badań dotyczące efektywności strategii.		Aktywność podczas zajęć, prezentowanie wiadomości opracowanych samodzielnie, udział w dyskusjach	kolokwium, udział w dyskusji

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

- Gore C., Figueiredo J.B., Wykluczenie społeczne i polityka przeciwdziałania ubóstwu, „Problemy Polityki Społecznej. Studia i dyskusje” 2003, Nr 5.
- Jarosz M. (red.), *Wykluczeni. Wymiar społeczny, materialny i etniczny*, Warszawa 2008.
- Klimczak W., Kubiński G., Sikora-Wisniewska E. (2017). *Wykluczenie społeczne w Polsce. Wybrane zagadnienia*. Wrocław: Wyd. Naukowe Exante.
- Osiatyński W. (2011). *Prawa człowieka i ich granice*. Kraków: Wyd. Znak

Literatura uzupełniająca:

- Barcik J., Ochrona praw człowieka w prawie międzynarodowym, [w:] J. Barcik, T. Srogosz, Prawo międzynarodowe publiczne, Warszawa 2017.
- Chmaj M. (red.), Wolności i prawa człowieka w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wyd. 2, Warszawa 2008.
- Frieske K.W., Dialog wokół wykluczenia społecznego, „Dialog. Pismo Dialogu Społecznego” 2008, Nr 1(18).
- Frysztacki K., Wokół istoty „społecznego wykluczania oraz „społecznego włączania”, [w:] J. Grotowska-Leder, K. Faliszek (red. nauk.), Ekskluzja i inkluzja społeczna. Diagnoza – Uwarunkowania – Kierunki działań, Toruń 2005.
- Jankowska M., Prawa osób niepełnosprawnych w międzynarodowych aktach prawnych, „Niepełnosprawność – zagadnienia, problemy, rozwiązania” 2011/2012, Nr 1.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	55
SUMA GODZIN:	100

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	1,8
	Praca własna studenta		2,2

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Przygotowanie do egzaminu: W01,W02 metoda weryfikacji: egzamin - test Przygotowanie do zaliczenia: W01, W02 metoda weryfikacji: egzamin -test Czytanie wskazanej literatury: W01, W02 metoda weryfikacji: egzamin -test, kolokwium Przygotowanie do zajęć: U01, U02, K01, metoda weryfikacji: kolokwium, udział w dyskusji
KRYTERIA OCENIANIA
Ocena kształtująca: <u>w zakresie wykładów</u> na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach <u>w zakresie ćwiczeń</u> ➤ określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięcia celów (określenie i wyjaśnienie studentom oczekiwań: nauczyciel wyjaśnia studentom, co będzie podlegało ocenie i tego od nich wymaga); ➤ organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów; ➤ udzielanie studentom informacji zwrotnej, która umożliwi im widoczny postęp w nauce i będzie zawierała odpowiedź na pytania: Co student zrobił dobrze? Co i jak student ma poprawić? Jak student ma się dalej uczyć, aby się rozwijać i robić postępy? ➤ umożliwianie studentom wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności (poprzez pracę w grupach i parach, wzajemne nauczanie, ocenę koleżeńską); ➤ wspomaganie studentów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się (rozwijanie u studentów wiary w swoje możliwości, motywacji do nauki i zaangażowania, odpowiedzialności za swój proces uczenia się).
Ocena podsumowująca: <u>Wykład</u> Ocena wiedzy wykazanej na egzaminie - teście pisemnym o charakterze problemowym. Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania). Punktacja/oceny: 91%-100% - bdb. 81%-90% - db. plus 71%-80% - db. 61%-70% - dst. plus 51%-60% - dst. 50% – ndst. <u>Ćwiczenia</u> na ocenę podsumowującą składają się oceny cząstkowe zdobyte w trakcie ćwiczeń; ocena z kolokwium, udział w dyskusji, aktywności w trakcie zajęć, ocena efektów indywidualnej i zespołowej pracy studenta oraz stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności praktycznych zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się. Liczba punktów wymagana do zaliczenia kolokwium (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania). Punktacja/oceny: 91%-100% - bdb. 81%-90% - db. plus 71%-80% - db. 61%-70% - dst. plus 51%-60% - dst. 50% – ndst.
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ: wykład może być prowadzony w formie zdalnej na platformie Microsoft Teams w czasie rzeczywistym (synchronicznie). Jeżeli wykład będzie prowadzony przy wykorzystaniu metod i technik na odległość zaliczenie przedmiotu odbędzie się w budynkach Uczelni.